

โครงการธุรกิจชุมชนสร้างไทย

1. หลักการและเหตุผล

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580 ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติไว้ 6 ด้าน กล่าวคือ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และรัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ซึ่งมีนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก โดยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างความเข้มแข็งของชุมชน และนโยบายเร่งด่วนด้านการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

ดังนั้น ธ.ก.ส. ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง และวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเพื่อสังคม สหกรณ์การเกษตร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สถาบันการเงินประชาชน สถาบันการชุมชน Smart Farmer และ SMAEs เป็นหัวขบวนในการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน และจัดทำโครงการ “ธุรกิจชุมชนสร้างไทย” เพื่อค้นหาและเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนที่มีศักยภาพมาพัฒนายกระดับและต่อยอด “ธุรกิจชุมชน” ด้วยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และภาคีเครือข่าย เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานรากโดยรวมของประเทศ

2. คำนิยาม

“ธุรกิจชุมชน” หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจของชุมชนอันประกอบด้วย อาชีพเกษตรกร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมตลอดห่วงโซ่มูลค่าได้แก่ การผลิต รวบรวม แปรรูป และตลาด ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรของชุมชนเป็นหลัก โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น อย่างเกื้อกูล และเป็นธรรม

3. วัตถุประสงค์ :

- 3.1 เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานราก ทั้ง 3 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม
- 3.2 เพื่อสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ด้านความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัยงบประมาณและการเข้าถึงแหล่งทุน
- 3.3 เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรโดยใช้ตลาดนำการผลิต และนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานสากล

4. เป้าหมายดำเนินการ : ระยะเวลาดำเนินการ เป็นแผนต่อเนื่อง 4 ปี ดังนี้

- 4.1 ปีบัญชี 2562 (1 เม.ย. 2562- 31 มี.ค. 2563) เป้าหมาย 928 ชุมชน
- 4.2 ปีบัญชี 2563 (1 เม.ย. 2563- 31 มี.ค. 2564) เป้าหมาย 2,201 ชุมชน(สะสม)
- 4.3 ปีบัญชี 2564 (1 เม.ย. 2564- 31 มี.ค. 2565) เป้าหมาย 4,500 ชุมชน (สะสม)
- 4.4 ปีบัญชี 2565 (1 เม.ย. 2565- 31 มี.ค. 2566) เป้าหมาย 9,000 ชุมชน (สะสม)

5. ขั้นตอนดำเนินงาน :

5.1 ค้นหาชุมชนและค้นหากิจกรรมทางธุรกิจของชุมชน ดังนี้

5.1.1 ค้นหาชุมชน ที่มีความพร้อม ได้แก่ชุมชนดังต่อไปนี้ (1) ชุมชนที่ธนาคารได้พัฒนาไว้แล้ว เช่น ชุมชนอุดมสุข ชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้ฯ ธ.ก.ส. ชุมชนท่องเที่ยวธ.ก.ส. ผู้ความยั่งยืน (2) ชุมชนที่ภาคีเครือข่ายดำเนินการพัฒนาไว้แล้ว เช่น ชุมชนต้นแบบของส่วนราชการ ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ฯลฯ (3) ชุมชนที่มีธุรกิจสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด (4) ชุมชนอื่นๆ ที่มีศักยภาพ

5.1.2 ค้นหากิจกรรมทางธุรกิจของชุมชน พิจารณาปัจจัยภายใน/ปัจจัยภายนอกของชุมชน มาวิเคราะห์ ด้วยการ Matching ศักยภาพและโอกาสให้เห็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่โดดเด่น และตรงตามความต้องการของชุมชน เพื่อยกระดับเป็น "ธุรกิจชุมชน"

5.2 ทบทวนข้อมูลและจัดทำแผนธุรกิจชุมชน

นำข้อมูลตามข้อ 5.1 มาจัดเวทีชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน เข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนธุรกิจชุมชน ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารและขอรับการสนับสนุน จากภาคีเครือข่าย ตลอดจนเป็นเอกสารประกอบการขอสนับสนุนสินเชื่อฯ ดังนั้นแผนธุรกิจชุมชนต้องมีความชัดเจน สมบูรณ์ และสำเร็จได้ ประกอบด้วย แผนการตลาด แผนการผลิต แผนการเงิน และ แผนการจัดการ

5.3 นำเสนอแผนธุรกิจชุมชนต่อภาคีเครือข่าย ส่วนราชการ และภาคเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุน จากภาคีเครือข่าย เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี/นวัตกรรม ตลอดจนงานวิจัย และตลาด ที่สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน

5.4 การสนับสนุนสินเชื่อ โครงการสินเชื่อธุรกิจชุมชนสร้างไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 ดังนี้

5.4.1 วัตถุประสงค์ : เพื่อสนับสนุนสินเชื่อในการปฏิรูปภาคการเกษตร กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย : ครัวเรือนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สถาบันการเงินประชาชน สถาบันการเงินชุมชน สหกรณ์ การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร วัตถุประสงค์การกู้เงิน และระยะเวลาการชำระหนี้ :

(1) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียน กำหนดชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 12 เดือน กรณีพิเศษไม่เกิน 18 เดือน นับแต่วันที่กู้

(2) เพื่อเป็นค่าลงทุน กำหนดชำระตามความสามารถในการชำระหนี้ แหล่งที่มาของรายได้ และอายุการใช้งานของทรัพย์สิน ภายในเวลาไม่เกิน 15 ปี พิเศษไม่เกิน 20 ปี นับแต่วันที่กู้

5.4.4 คุณสมบัติผู้กู้ : เป็นหัวหน้าขบวนในการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน ประกอบธุรกิจกับชุมชน สร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นในชุมชน

5.4.5 วงเงินสินเชื่อตามโครงการ : วงเงินสินเชื่อรวม 50,000 ล้านบาท เพื่อเป็นเงินค่าใช้จ่ายหมุนเวียน และค่าลงทุนในการดำเนินกิจกรรม โดยใช้แหล่งเงินทุนของ ธ.ก.ส.

5.4.6 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และระยะเวลาดำเนินโครงการ

(1) คิดดอกเบี้ยจากผู้กู้ในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3.50 ต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่กู้ทั้งนี้ไม่เกินวันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 โดยตั้งแต่ปีที่ 4 เป็นต้นไปให้คิดอัตราดอกเบี้ยตามเกณฑ์ปกติของธนาคาร

(2) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : จ่ายเงินกู้ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562 - วันที่ 30

พฤศจิกายน 2565

5.4.7 หลักประกันเงินกู้ : เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติปกติที่ธนาคารกำหนด

5.4.8 ข้อห้าม : ไม่สนับสนุนสินเชื่อเพื่อวัตถุประสงค์ Refinance / เป็นทุนให้กู้แก่สมาชิก (Two-step loan) / ให้กู้เงินเข้าซ้อนกับกิจกรรมที่ผู้กู้ได้ดำเนินการอยู่แล้ว / สินเชื่อในลักษณะกลุ่มกู้เพื่อนำเงินไปแบ่งกันระหว่างสมาชิกโดยเด็ดขาด

5.5 การดำเนินงานตามแผนธุรกิจชุมชน ติดตามการดำเนินงานของชุมชนให้เป็นไปตามแผนธุรกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบงาน ระบบธุรกิจ พัฒนาคณะ ผู้นำชุมชน ด้านความรู้การผลิต การลดต้นทุน การใช้เทคโนโลยี / นวัตกรรม การสร้างมูลค่าเพิ่ม การแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การใช้เครื่องจักรกลร่วมกัน (Machinery Pool) การตลาด การบริหารจัดการ และเชื่อมโยงด้านการตลาด

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ :

6.1 ชุมชนเป้าหมายมีความเข้มแข็งใน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

6.2 ชุมชนเป้าหมายได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ด้านความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัย งบประมาณและการเข้าถึงแหล่งทุน

6.3 ชุมชนเป้าหมายมีความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานสากล

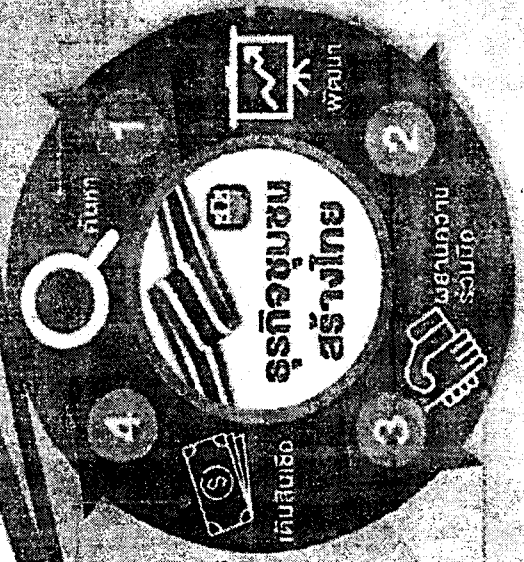
ประเทศไทยสร้างไทย

พัฒนาภาคธุรกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

- จับคู่**
- บ้านเช่าและชุมชนเมือง
 - บริการเงินประชาชน
 - บริการเงินชุมชน
 - บริการเกษตร
 - กลุ่มเกษตร
 - วิสาหกิจชุมชน
 - วิสาหกิจเพื่อสังคม
 - ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

- กรอบความร่วมมือ**
- ความรู้
 - เทคโนโลยี / นวัตกรรม
 - งานวิจัย
 - งบประมาณ

- ระบุตลาดทำงานใน
 - โถงน้ำ / ศักยภาพ / บัญชา
 - แนวทางพัฒนา / ยกระดับ / เทคโนโลยี
- เป็นธุรกิจที่ชัดเจน (Business Model)
 - ตลาดเป้าหมาย
 - พัฒนาผลิตภัณฑ์และ
 - บริการของชุมชน
 - สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี
 - พัฒนากระบวนการชุมชน

รายได้ (บาท)

1. ถนนสุเทพ 6.8.1 27,228 บาท
 2. วังสุทัศน์ 6.8.1 9,172 บาท
 3. ชุมชนบ้าน 4 7,027 บาท
 4. ชุมชนบ้าน 3,000 บาท

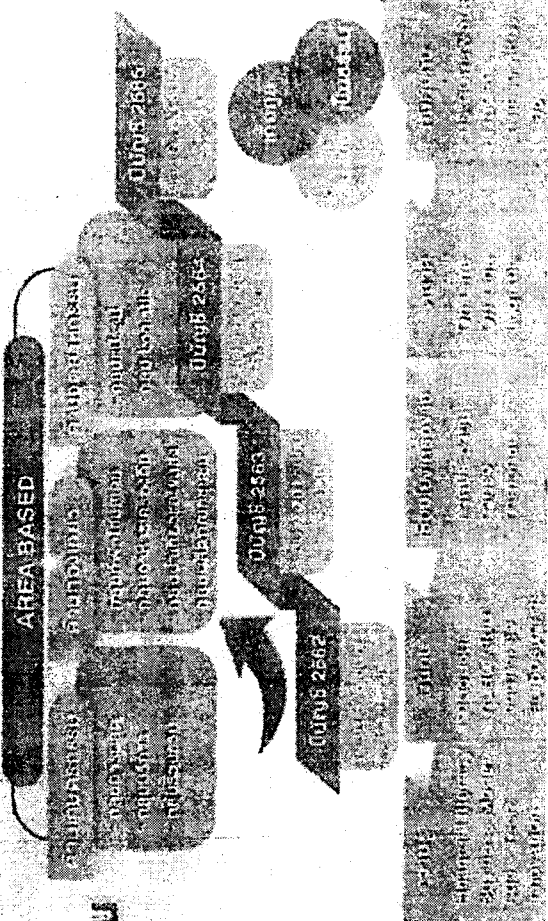
ผลิตภัณฑ์

1. ฐานสินค้า
 2. ผลิตภัณฑ์ชุมชน
 3. บริการด้านการตลาด
 4. บริการชุมชน

แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน

ร่วมมือภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนโครงการประเทศไทย

<p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>1. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p>	<p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p>
<p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p>	<p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 100 ล้านบาท</p>

สินเชื่อ ธุรกิจชุมชน สร้างไทย

เมื่อสถาบันส่งเสริมสินเชื่อเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรกรรม ช่วยลดต้นทุนการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม การผลิตผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน พัฒนาการตลาด สนับสนุนการก่อตั้งวิสาหกิจชุมชน

วัตถุประสงค์และระยะเวลาการชำระคืน

- เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียน กำหนดชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 12 เดือน กรณีพิเศษไม่เกิน 18 เดือน นับแต่วันที่กู้
- เพื่อเป็นค่าลงทุน กำหนดชำระคืนตามความสามารถในการชำระหนี้ แหล่งที่มาของรายได้ และอายุการใช้งานของทรัพย์สิน ภายในเวลาไม่เกิน 15 ปี พิเศษไม่เกิน 20 ปี นับแต่วันที่กู้

คุณสมบัติผู้ขอสินเชื่อ

- o กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- o สหกรณ์การเกษตร
- o วิสาหกิจเพื่อสังคม
- o สถาบันการเงินประชาชน
- o กลุ่มเกษตรกร
- o สถาบันการเงินชุมชน
- o วิสาหกิจชุมชน
- เป็นหัวหน้าในการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
- ประกอบธุรกิจกับชุมชน
- สร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นในชุมชน

อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลาการขดเชย

- ผู้รับสินเชื่อชำระดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3.50 ต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับเงินสินเชื่อ ทั้งนี้ไม่เกินวันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 โดยตั้งแต่วันที่ 4 เป็นต้นไปให้คิดอัตราดอกเบี้ยตามเกณฑ์ปกติของธนาคาร

ระยะเวลาโครงการ

- จ่ายเงินสินเชื่อ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562 - วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565
- ระยะเวลาโครงการและการชดเชยดอกเบี้ย ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562 - วันที่ 30 พฤศจิกายน 2568